

Embargo 23.9.2025 klo 7.30

Muuttovoiton varassa

Selvitys syntyvyyden, kuolleisuuden ja muuttoliikkeen vaikutuksista Suomen tulevaan väestökehitykseen

**Aapo Hiilamo
Syyskuu 2025**

Sisällysluettelo

<i>Tiivistelmä</i>	2
<i>1. Johdanto</i>	3
<i>2. Tilastokeskus päivitti väestöennustetta ylöspäin vuonna 2024</i>	3
<i>3. Epävarmuuden huomioiva väestöennuste koostuu tuhansista mahdollisista kehityskuluista</i>	4
<i>4. Väestön kasvu on todennäköisempää kuin sen väheneminen</i>	7
<i>5. Johtopäätökset: maahanmuuton merkitys Suomen taloudelle on valtava</i>	10
<i>6. Näin ennuste laskettiin</i>	11

Tiivistelmä

Väestökehitykseen liittyy huomattavaa epävarmuutta, mutta siitä huolimatta esimerkiksi Tilastokeskuksen väestöennusteissa ei ole tehty laskelmia epävarmuuden mittaluokasta. Väestötieteen tohtori Aapo Hiilamon analyysissä hyödynnetään epävarmuuden arvioimiseen kehitettyä ennustemallia. Sen avulla vertaillaan syntyvyyden, kuolleisuuden ja muuttoliikkeen potentiaalisen kehityksen vaikutusta koko väestöön sekä työikäisten määrään.

Analyysin laskelmat osoittavat, että maahanmuuton määrä ratkaisee lähivuosikymmenten väestökehityksen suunnan. Muuttoliikkeen merkitys korostuu, sillä syntyvyyden realistiset muutokset ovat verraten pieniä ja vaikuttavat väestöön olennaisesti vasta vuosikymmenten viiveellä. Vuosittainen muuttovoitto asettuu todennäköisesti 20 000 – 65 000 henkilön välille, jolloin Suomen väkiluku voi kasvaa enimmillään seitsemään miljoonaan vuonna 2050. Onnistunut maahanmuutto voi kasvattaa väestöä vuoteen 2050 mennessä jopa yli miljoonalla, kun verrataan skenaarioon, jossa muuttovoitto hyytyisi matalammalle tasolle.

Väestökehityksellä ja sen vaihtelulla on suuri vaikutus myös julkisen talouden kestävyyteen, sillä suurimmat ikäluokat ovat jo eläkeiässä. Niin kutsuttu huoltosuhde on heikentynyt, kun työllisten osuus väestöstä on yhä pienempi. Tilastokeskus korotti viime vuoden väestöennusteessaan arviotaan muuttovoitosta 25 000 henkilöllä 40 000:en. Analyysi osoittaa, että uusi mittaluokka on realistinen. Korkeampi muuttovoitto heijastuisi suoraan myös työikäisten määrään, jolloin huolet Suomen julkisen talouden kestävydestä hälventyisivät ratkaisevasti,

Raportissa korostetaan, että muuttoliikkeeseen ja maahanmuuttajien sopeutumiseen voidaan vaikuttaa poliittisin päätöksin. Samalla juuri muuttovoiton määrään liittyy suurta epävarmuutta, joka heijastuu koko väestökehitykseen. Poliitiikan ohella siihen vaikuttaa myös maailman tilanne. Esimerkiksi sodat, ilmastonmuutos ja muut kriisit voivat kasvattaa muuttoliikettä tulevaisuudessa. Maailmassa on noin 900 miljoonaa ihmistä, jotka toivovat muuttavansa toiseen maahan. Suomen väestökehityksen turvaamiseksi riittäisi, että tänne tulisi vain pieni osa maailman mahdollisista maahanmuuttajista,

1. Johdanto

Arviot väestönkehityksestä ovat poliittisen päätöksenteon kivijalka. Esimerkiksi julkisen talouden kestävyyttä hahmottava kestävyysvaje ja muut pidemmän aikavälin talouskehitystä kuvaavat laskelmat riippuvat olennaisesti oletetusta väestökehityksestä. Tämä nähtiin viime vuoden lopulla, kun Tilastokeskuksen aiempaa korkeampi arvio Suomeen suuntautuvasta maahanmuutosta [vaikutti myös valtiovarainministeriön arvioihin talouskehityksestä](#). Sen ennustama julkinen velka ensi vuosikymmenen lopulla laski kymmenillä miljardeilla euroilla, kun ennustelaskelman oletus vuosittaisesta muuttovoitosta nousi 15 000 henkilöllä 25 000:een. Tilastokeskuksen arvio oli noussut jopa 40 000:en. Jos väestöennustetta tarkistettaisiin vielä tätäkin suuremmaksi, saattaisivat Suomen julkisen talouden huolet väistyä hyvinkin nopeasti.

Finanssipolitiikan ohella väestöennusteilla perustellaan esimerkiksi sosiaaliturvan muutoksia, opiskelupaikkojen määriä tai terveyspalveluiden resursseja. Väestöennusteet ovat merkityksellisiä myös siksi, että ne vaikuttavat ihmisten tulevaisuuskuvaan, joka on tällä hetkellä [nuorten parissa historiallisen pessimistinen](#).

Kolme tekijää määrittävät tulevaisuuden väestömäärän: kuolleisuus, syntyvyys ja muuttoliike. Kaikkien näiden tekijöiden tulevaan kehitykseen liittyy enemmän tai vähemmän epävarmuutta. Ennustelaskelmissa oletukset eri tekijöiden kehityksestä on johdettu historiallisista tilastoaineistoista tai asiantuntija-arvioista.

Tässä analyysissä tarkastelen Washingtonin yliopiston tutkijoiden kehittämän ennustemallin avulla sitä, miten Suomen väestön ennustetaan kehittyvän tulevina vuosikymmeninä. Erityisesti huomioni on ennusteisiin liittyvässä epävarmuudessa ja siinä, mistä tekijöistä epävarmuus johtuu. Washington yliopiston ennustemalli käyttäminen tuo tältä osin lisätietoa, sillä Tilastokeskuksen ennusteessa epävarmuutta ei ole huomioitu. Lopuksi käsittelen myös ennusteen merkitystä Suomen julkiselle taloudelle. Ensin kuitenkin käsittelen lyhyesti Suomen väestöennusteiden muutoksia.

2. Tilastokeskus päivitti väestöennustetta ylöspäin vuonna 2024

Suomen väestö on kasvanut läpi tilastohistorian 1700-luvun lopulta lähtien. Vielä 2000-luvun alkuun asti väestönkasvu johtui siitä, että syntyvyys ylitti kuolleisuuden muutamia vaikeita vuosia lukuun ottamatta. Hyvinvointivaltion keskeiset rakenteet luotiin toisen maailmansodan jälkeisinä vuosikymmeninä, kun väestö kasvoi voimakkaasti. Nyt syntyvyys on kuitenkin laskenut ja pienenevät ikäluokat aiheuttavat paineita hyvinvointipalvelujen rahoittamisessa.

Muuttoliikkeellä oli väestön kokoon pieni negatiivinen vaikutus ennen 2000-lukua. Tämän jälkeen tilanne on muuttunut ja Suomen tuleva väestönkasvu riippuu tällä hetkellä olennaisesti maahanmuutosta. Vuonna 2023 muuttovoiton määrä ylitti ensimmäistä kertaa syntyneiden määrän. Vaikka kuolleita oli enemmän kuin syntyneitä, väestö ei kutistunut, koska maahan saapui selvästi enemmän ihmisiä kuin täältä lähti.

Väestöllisesti Suomi on siirtynyt uuteen aikakauteen. Kuolevien määrä kasvaa niin paljon, ettei ole realistista odottaa, että syntyvien määrä voisi lähivuosikymmeninä yltää samalle tasolle. Tästä eteenpäin väestönkasvun määrää maahanmuutto.

[Tilastokeskuksen vuoden 2024 väestöennuste](#) on ensimmäinen korkean maahanmuuton aikakaudelle laadittu ennuste. Ennusteeseen sisältyy oletus 40 000 henkilön muuttovoitosta. Oletuksen toteutuessa Suomen väkiluku nousee 6,5 miljoonaan vuoteen 2070 mennessä. [Toteutuessaan kehitys keventäisi huolia julkistaloudesta ja eläkejärjestelmästä.](#) Ennuste on valonpilkahdus synkeässä keskustelussa tulevaisuudesta. Mutta kuinka todennäköistä on, että maahanmuuttajia saapuu riittävästi?

3. Epävarmuuden huomioiva väestöennuste koostuu tuhansista mahdollisista kehityskuluista

Tilastokeskuksen väestöennuste on piste-ennuste, joka tuottaa yhden, todennäköisimpänä pidetyn, ennustearvon. Se ei siis kuvaa ennusteen epävarmuutta. Ennuste tuskin toteutuu sellaisenaan, koska tulevaisuuteen liittyvä satunnaisuus tekee tarkan ennustamisen mahdottomaksi. Nopeasti muuttuvassa maailmassa ennustetarkkuus heikkenee entisestään.

Ennustemalleissa voidaan kuitenkin huomioida epävarmuus. Niin on tehty esimerkiksi Washingtonin yliopiston tutkijoiden kehittämässä ennustemallissa, jota käytän tämän raportin laskelmissa. Mallia on käytetty myös muun muassa [YK:n väestöennusteissa](#). Kuvaan mallia tarkemmin kirjoituksen lopussa osiossa 6.

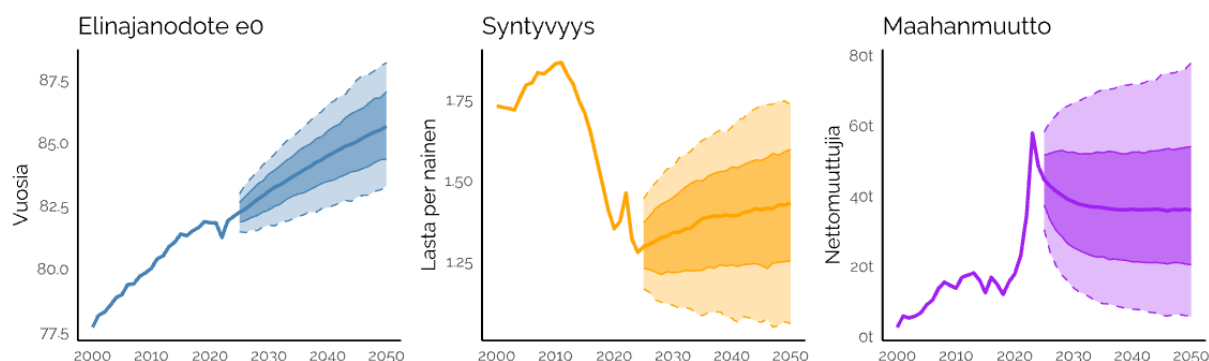
Tässä analyysissä esitettävässä väestöennusteessa arvioidaan kuolleisuuden, syntyvyyden ja muuttovoiton kehitystä toisistaan riippumatta vuoteen 2050 asti (ks. kuvio 1 ja taulukot 1–3). Epävarmuus on huomioitu arviossa Washington yliopiston ennustemallin mukaisesti laskemalla tuhansia mahdollisia väestönkehityksen simulaatioita. Näissä simulaatioissa huomioidaan erikseen kuhunkin laskelman osatekijään liittyvä epävarmuus ja niiden vaikutus väestöennusteeseen. Kunkin osatekijän ennuste ja siihen liittyvä epävarmuus taas johdetaan historiallisesta kehityksestä. Simulaatioiden jakauma kuvaa ennusteen epävarmuutta.

Melko todennäköiseksi ennusteeksi kutsun jakauman keskiväliä, johon sisältyy 80 prosenttia simulaatioista. Asiaa voi havainnollistaa vedonlyöntivertauksella: Pelkästään

omilleen pyrkivä vedonlyöntitoimisto tarjoaa tälle kehitykselle vedonlyöntikerrointa 1,25 eli euron panoksella pelaava jäisi oikein osuessaan 25 senttiä voitolle. Mahdolliseksi ennusteeksi kutsun 50 prosenttia keskimmaisista simulaatioista, jolle vedonlyöntitoimisto tarjoaa kahden vedonlyöntikerrointa. Lasken myös simulaatioiden mediaanin, jonka alapuolelle ja yläpuolelle sijoittuva kehitys on yhtä todennäköistä.

Kuolleisuutta mitataan vastasyntyneen [elinajanodotteella](#), jossa ikäkohtaiset kuolleisuusluvut yhdistetään vastasyntyneen odotettavissa olevaan elinikään. Elinajanodote tulee hyvin todennäköisesti nousemaan edelleen, koska lääketiede kehittyy ja monet kansanterveyttä edistävät toimet vaikuttavat eliniänodotteeseen viiveellä. Nuoremmat ikäluokat esimerkiksi tupakoivat ja käyttävät alkoholia aiempaa vähemmän. Suomalaisten odotettu elinikä nousee melko todennäköisesti vähintään kahdella vuodella vuoteen 2050 mennessä, kun se tällä hetkellä on noin 82 (ks. kuvio 1 ja taulukko 1).

Kuvio 1. Epävarmuuden huomioon ottavan väestöennusteen arviot vastasyntyneiden elinajanodotteen, syntyvyyden (kokonaishedelmällisyysluku) ja nettomaahanmuuton kehityksestä

Kalevi Sorsa -säätiö

Tumma viiva kuvaa kehityskulkujen mediaania, tummempi alue 50 prosentin todennäköisyyttä (mahdollinen) ja vaaleampi 80 prosentin todennäköisyyttä (melko todennäköinen).

Taulukko 1. Epävarmuuden huomioon ottava arvio vastasyntyneiden elinajanodotteen kehityksestä (vuosia)

Vuosi	Ennusteen mediaani	80 % todennäköisyys alaraja	80 % todennäköisyys yläraja	50 % todennäköisyys alaraja	50 % todennäköisyys yläraja
2025	82,2	81,5	83,0	81,8	82,6
2030	83,1	81,7	84,3	82,3	83,8
2035	83,8	82,1	85,4	83,0	84,7
2040	84,5	82,4	86,5	83,5	85,5
2045	85,0	82,8	87,5	83,9	86,3
2050	85,7	83,3	88,2	84,3	87,0

Taulukon mediaani on niin kutsuttu piste-ennuste, 80 prosentin todennäköisyyttä voi pitää melko todennäköisenä ja 50 prosentin todennäköisyyttä mahdollisena.

Syntyvyys tiivistetään [kokonaishedelmällisyyssukuun](#), jossa ikäkohtaiset syntyvyysluvut summataan yhteen. Luku kuvaa, kuinka monta lasta naisen odotetaan keskimäärin saavan vallitsevalla syntyvyyden tasolla. Suomen kokonaishedelmällisyys pysynee välillä 1,1–1,6 lasta naista kohden (ks. kuvio 1 ja taulukko 2). Kokonaishedelmällisyyssluvun tulisi olla 2,1, jotta syntyvyys varmistaisi väestön pysymisen vähintään ennallaan. Tämän syntyvyyden uusiutumistason pysyvä saavuttaminen on siis epätodennäköistä.

Taulukko 2. Epävarmuuden huomioon ottava arvio syntyvyyden kehityksestä (kokonaishedelmällisyyssuku)

Vuosi	Ennusteen mediaani	80 % todennäköisyys alaraja	80 % todennäköisyys yläraja	50 % todennäköisyys alaraja	50 % todennäköisyys yläraja
2025	1,30	1,17	1,44	1,23	1,37
2030	1,34	1,11	1,54	1,22	1,45
2035	1,38	1,08	1,62	1,22	1,50
2040	1,39	1,07	1,66	1,24	1,54
2045	1,41	1,06	1,73	1,24	1,56
2050	1,43	1,06	1,73	1,25	1,60

Taulukon mediaani on niin kutsuttu piste-ennuste, 80 prosentin todennäköisyyttä voi pitää melko todennäköisenä ja 50 prosentin todennäköisyyttä mahdollisena.

Maahanmuuton kehitykseen liittyy paljon enemmän epävarmuutta kuin kuolleisuuden tai syntyvyyden ennustamiseen. Viime vuosien kehityksen pohjalta on melko todennäköistä, että vuosittainen muuttovoitto sijoittuu vuoteen 2050 mennessä keskimäärin välille 20 000 – 65 000 (ks. kuvio 1 ja taulukko 3). Toisin sanoen Suomeen

muuttaa hyvin todennäköisesti selvästi enemmän ihmisiä kuin täältä muuttaa pois. Tuhannesta simulaatiosta 400:ssa muuttovoitto on keskimäärin vähintään 40 000, joka on Tilastokeskuksen ennusteen oletus. Ennusteeni mediaani asettuu siis lähelle Tilastokeskuksen ennustetta.

Taulukko 3. Epävarmuuden huomioon ottava arvio nettomaahanmuuton kehityksestä (henkilöä vuodessa)

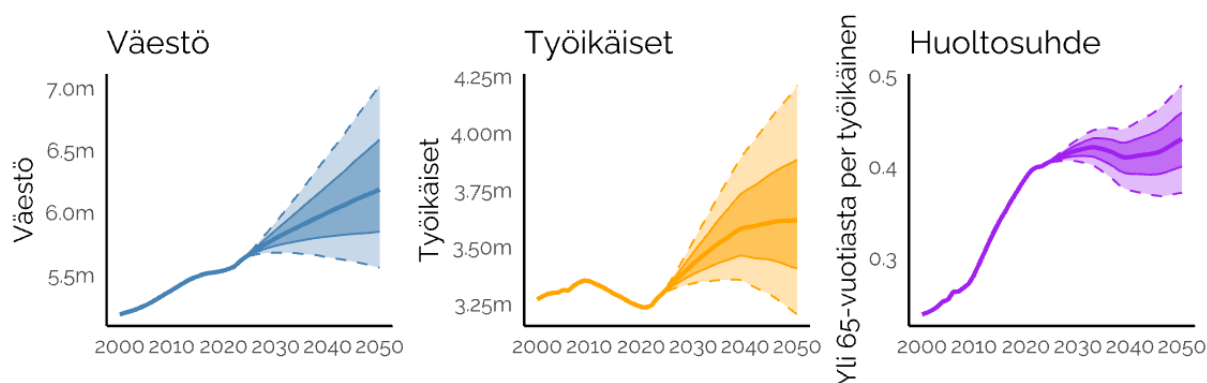
Vuosi	Ennusteen mediaani	80 % todennäköisyys alaraja	80 % todennäköisyys yläraja	50 % todennäköisyys alaraja	50 % todennäköisyys yläraja
2025	44 574	30 383	58 246	37 392	51 526
2030	38 318	13 742	66 498	25 307	52 447
2035	36 636	9 306	70 331	22 711	52 262
2040	36 198	7 782	71 805	21 257	52 454
2045	36 068	5 907	74 540	20 884	53 099
2050	35 894	5 592	77 936	20 375	54 027

Taulukon mediaani on niin kutsuttu piste-ennuste, 80 prosentin todennäköisyyttä voi pitää melko todennäköisenä ja 50 prosentin todennäköisyyttä mahdollisena.

4. Väestön kasvu on todennäköisempää kuin sen väheneminen

Edellä kuvatun kuolleisuuden, syntyvyyden ja maahanmuuton yhdistäminen tuottaa väestöennusteen, jossa vuonna 2050 Suomen väkiluku on melko todennäköisesti 5,6–7,0 miljoonaa (ks. kuvio 2 ja taulukko 4). Ennusteeni mediaani vuonna 2050 on noin 6,2 miljoonaa, joka vastaa Tilastokeskuksen piste-ennustetta. Väestö kasvaa tuhannesta simulaatiosta 850:ssä. Suomen väkiluku siis todennäköisesti kasvaa nykyisestä 5,6 miljoonasta.

Kuvio 2. Epävarmuuden huomioon ottavan väestöennusteen arviot väestön ja työikäisten määrän (18–64-vuotiaat) sekä vanhushuoltosuhteen (yli 65-vuotiaat / työikäiset) kehityksestä

Kalevi Sorsa -säätiö

Tumma viiva kuvaa kehityskulkujen mediaania, tummempi alue 50 prosentin todennäköisyyttä (mahdollinen) ja vaaleampi 80 prosentin todennäköisyyttä (melko todennäköinen).

Taulukko 4. Epävarmuuden huomioon ottava arvio Suomen väestön kehityksestä (miljoonaa henkilöä)

Vuosi	Ennusteen mediaani	80 % todennäköisyys alaraja	80 % todennäköisyys yläraja	50 % todennäköisyys alaraja	50 % todennäköisyys yläraja
2025	5,67	5,65	5,68	5,66	5,67
2030	5,79	5,68	5,92	5,73	5,86
2035	5,90	5,67	6,18	5,78	6,04
2040	6,00	5,64	6,46	5,81	6,22
2045	6,10	5,61	6,74	5,83	6,40
2050	6,19	5,56	7,02	5,85	6,59

Taulukon mediaani on niin kutsuttu piste-ennuste, 80 prosentin todennäköisyyttä voi pitää melko todennäköisenä ja 50 prosentin todennäköisyyttä mahdollisena.

Työikäisten määrä kasvaa lähes yhtä todennäköisesti kuin väestö (ks. kuvio 2 ja taulukko 5). Sen sijaan vanhushuoltosuhte melko todennäköisesti heikkenee, sillä yli 65-vuotiaiden määrä verrattuna työikäisten määrään kasvaa tuhannesta simulaatiosta 700:ssa vuoteen 2050 mennessä (ks. kuvio 2 ja taulukko 6). Muutokset suhteessa nykytilanteeseen ovat kuitenkin maltillisia.

Taulukko 5. Epävarmuuden huomioon ottava arvio Suomen työikäisen väestön (18–64-vuotiaat) kehityksestä (miljoonaa henkilöä)

Vuosi	Ennusteen mediaani	80 % todennäköisyys alaraja	80 % todennäköisyys yläraja	50 % todennäköisyys alaraja	50 % todennäköisyys yläraja
2025	3,32	3,31	3,33	3,31	3,32
2030	3,43	3,34	3,52	3,38	3,48
2035	3,52	3,35	3,73	3,43	3,62
2040	3,59	3,35	3,92	3,46	3,75
2045	3,61	3,29	4,07	3,44	3,82
2050	3,62	3,20	4,21	3,41	3,88

Taulukon mediaani on niin kutsuttu piste-ennuste, 80 prosentin todennäköisyyttä voi pitää melko todennäköisenä ja 50 prosentin todennäköisyyttä mahdollisena.

Taulukko 6. Epävarmuuden huomioon ottava arvio Suomen huoltosuhteen kehityksestä (yli 65-vuotiaat / työikäiset eli 18–64-vuotiaat)

Vuosi	Ennusteen mediaani	80 % todennäköisyys alaraja	80 % todennäköisyys yläraja	50 % todennäköisyys alaraja	50 % todennäköisyys yläraja
2025	0,41	0,40	0,41	0,41	0,41
2030	0,42	0,41	0,43	0,41	0,42
2035	0,42	0,39	0,44	0,41	0,43
2040	0,41	0,37	0,44	0,39	0,43
2045	0,41	0,37	0,46	0,39	0,44
2050	0,43	0,37	0,49	0,40	0,46

Taulukon mediaani on niin kutsuttu piste-ennuste, 80 prosentin todennäköisyyttä voi pitää melko todennäköisenä ja 50 prosentin todennäköisyyttä mahdollisena.

Kuviossa 3 alla hahmotetaan väestöennusteen herkkyyttä sen oletusten vaihtelulle. Siinä näytetään tuhat väestön kehityskulun simulaatiota, josta kutakin kuvaa yksi piste. Poikittaisakseli on ennusteen oletus elinajanodotteesta, syntyvyydestä ja muuttovoitosta. Pystyakseli kuvaa kuinka suuri väkiluku on kyseisellä oletuksella vuonna 2050. Tummat pisteet kuvaavat Tilastokeskuksen vuoden 2024 ennusteen oletuksia.

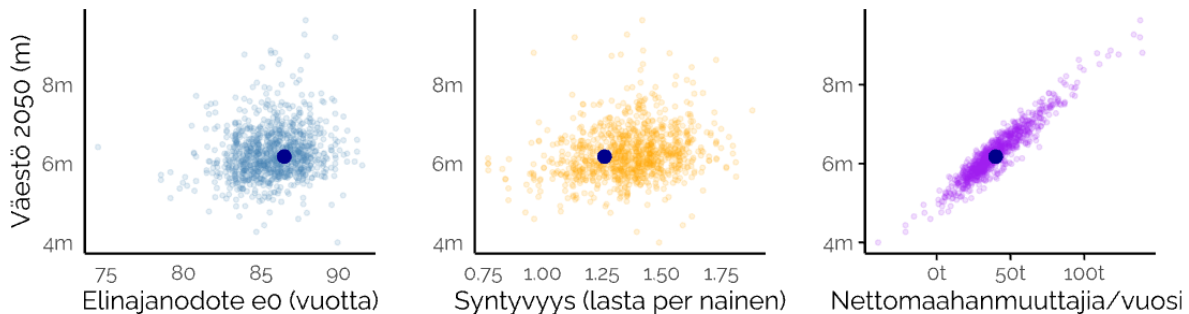
Kuvion 3 vasemmanpuoleinen osio osoittaa, että kuolleisuuden kehityksellä ei ole merkittävää yhteyttä siihen, kuinka monta ihmistä maassa on vuonna 2050. Väkiluku voi hyvin vähentyä, vaikka elinajanodote nousisi viidellä vuodella.

Kuvion keskimmaisesta osiosta nähdään, että myös syntyvyyden kehityksellä on vain heikko yhteys väkiluvun kasvuun. Edes syntyvyyden merkittävä kasvu ei riitä takaamaan väestön kasvua. Syy tähän on, että syntyvyys ei realistisissa skenaarioissa nouse niin

korkeaksi, että sillä olisi merkittävää vaikutusta väestönkasvuun. Syntyvyyden mahdollisen nousun vaikutus ei ehdi myöskään toteutua 25 vuoden ennustejaksolla, sillä vaikutus kertyy vasta pidemmän ajan kuluessa. Tämä johtuu siitä, että mahdollisesti lähivuosina syntyvät suuremmat ikäluokat tulevat hedelmällisyydeltään vasta myöhemmin (vrt. korkoa korolle -ilmiö).

Kuvion oikeanpuoleinen osio osoittaa, että muuttovoiton muutokset näkyvät varsin suoraan väestön määrässä ajanjaksolla. Toisin sanoen, maahanmuuton kehitys määrää olennaisesti Suomen väestön kasvun tulevana vuosikymmeninä. Mitä suurempi on kehityskulun muuttovoiton keskimääräinen taso, sitä korkeampi on väkiluku vuonna 2050. Nykyisen tasoinen maahanmuutto takaa väestönkasvun riippumatta siitä, miten syntyvyys ja kuolleisuus kehittyvät. Merkittävää on, että maahanmuutto kasvattaa pääasiassa työikäistä väestöä, koska Suomeen muuttaneet ovat historiallisesti olleet muuta väestöä nuorempia.

Kuvio 3. Epävarmuuden huomioon ottavan väestöennusteen arviot väestönmäärästä vuonna 2025 suhteessa vastasyntyneiden elinajanodotteen, syntyvyyden (keskiarvo ennustejaksolla) ja maahanmuuton (keskiarvo ennustejaksolla) kehitykseen

Kalevi Sorsa -säätiö

Yksittäinen piste kuvaa epävarmuuden huomioon ottavan ennusteen yksittäistä kehityskulkua. Tumma piste kuvaa Tilastokeskuksen uusinta vuoden 2024 väestöennustetta.

5. Johtopäätökset: maahanmuuton merkitys Suomen taloudelle on valtava

Suomen syntyvyyden laskua pidetään usein harmillisena kehityskulkuna. Henkilökohtaisella tasolla toivotun lapsiluvun toteutumatta jääminen on tietenkin

surullista. Tämä analyysi kuitenkin osoittaa, että väestökehityksen ja kansantalouden kannalta syntyvyyden lasku ei ole kovin merkitsevä ainakaan lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Tämä johtuu siitä, että korkean syntyvyyden kansantaloudellinen vaikutus näkyy vasta 25 vuoden viiveellä.

Myös kuolleisuuden muutosten vaikutus väestön kasvuun jää maltillisiksi. Sen sijaan maahanmuuton muutokset näkyvät varsin suoraan niin väestön ja työllisten määrässä kuin huoltosuhteessa. Samalla maahanmuuton ennustaminen on epävarmaa, sillä siihen vaikuttavat niin maailman tilanne kuin harjoitettu politiikka. Sodät, ilmastonmuutos ja muut kriisit voivat lisätä muuttoliikettä. Maahanmuuton kehityksestä on toki perusteltua esittää myös matalampia arvioita. On ymmärrettävää, ettei korkean maahanmuuton varaan haluta laskea esimerkiksi eläkkeiden kestävyyttä.

Oleellista on, että maahanmuuttoon voidaan vaikuttaa politiikalla enemmän kuin syntyvyyteen. Suomella on hyvät mahdollisuudet houkutella maahanmuuttajia, koska riittävän maahanmuuton turvaaminen tarkoittaa sitä, että maahan tulisi vain pieni osa maailman mahdollisista maahanmuuttajista. [Maailmassa on noin 900 miljoonaa ihmistä](#), jotka toivovat muuttavansa toiseen maahan. Maahanmuuttajat etsivät parempaa elämää, jonka Suomi voi monelle tarjota hyötyen siitä samalla myös itse.

Koko kansantalouden ohella myös julkinen talous vahvistuisi maahanmuutosta. Valtiovarainministeriön [kestävyysvajeen herkkyyksianalyysissä](#) maahanmuuttooletuksen lisäys jo 7500 hengellä vähentää kestävyysvajetta 0,3 prosenttiyksikköä suhteessa bruttokansantuotteeseen (n. 0,9 miljardia euroa). Tämä tarkoittaa, että jos Tilastokeskuksen oletama 40 000 henkilön muuttovoitto toteutuu, julkisen talouden kestokyvyn näkymät paranisivat vieläkin enemmän. Näin voi arvioida, sillä ministeriön muuttovoitto-oletus on 25 000 eli 15 000 henkilöä alempi kuin Tilastokeskuksella. [Valtiovarainministeriö arvioi](#) tänä keväänä, että kestävyysvaje on noin 2,5 prosenttia vuoden 2029 tasolla eli 7,5 miljardia euroa. On kuitenkin hyvä huomata, että niin kestävyysvajeen arviointiin kuin sen herkkyystarkasteluun [liittyy huomattavaa epävarmuutta](#).

Tilastokeskuksen tuoreen ennusteen mukainen maahanmuuton taso on tämänkin analyysin perusteella mahdollinen. Se vastaa tasoa, joka on nähty jo 2000-luvulla esimerkiksi Sveitsissä ja Uudessa-Seelannissa.

6. Näin ennuste laskettiin

Edellä kuvattu väestöennuste perustuu Washingtonin yliopiston tutkijoiden niin kutsuttuun stokastiseen eli epävarmuuden huomioivaan väestöennusteeseen. Väestöennusteessa arvioidaan ensin erikseen elinajanodotteen, syntyvyyden ja nettomuuttoasteen kehitystä. Nämä ennusteet puretaan ikäkohtaisiin lukuihin.

Ennuste on maahanmuuttoa lukuun ottamatta yhdenmukainen YK:n väestöennusteen kanssa, joka perustuu kansallisiin aineistoihin syntyvyydestä ja kuolleisuudesta. YK:n ennusteen metodiikka on kuvattu [tarkemmin muualla](#). Esitetyissä arvioissa maahanmuuttoa on arvioitu Eurostatin kansallisilta tilastovirastoilta kokoamalla tiedoilla nettomaahanmuuttoasteesta Euroopan maissa vuosilta 2013–2024. Tämä eroaa YK:n väestöennusteesta, jossa jätettiin huomioimatta vuosien 2022–2024 maahanmuutto.

Ennusteeni eroaa Tilastokeskuksen vuoden 2024 ennusteen metodiikasta epävarmuuden huomioimiseksi. Tilastokeskuksen ennuste olettaa syntyvyyden (1,26 kokonaishedelmällisyysluvussa) ja nettomaahanmuuton pysyvän vakiona lähellä nykyhetkeä, kun ne käytetyssä ennusteessa vaihtelevat historian aineiston mukaan. Molemmat ennusteet arvioivat elinajanodotteen nousevan.

Tein analyysit R-ohjelmistolla ja [popBayes](#)-paketilla. Analyysien toistamiseen vaadittavat koodit ja ennusteet ovat saatavilla [GitHubissa](#).

Kirjoittaja

Aapo Hiilamo on yhteiskuntatieteilijä. Hänen tutkimuskohteitaan ovat lapsiperheköyhyys, terveyserot ja väestötiede. Hän on valmistunut väestötieteen tohtoriksi London School of Economics -yliopistosta ja toimii tällä hetkellä tutkijana väestötieteeseen erikoistuneessa Max Planck Institute for Demographic Researchissa.

Kalevi Sorsa -säätiön oikeudenmukaisen ekologisen siirtymän tutkimukseen on saatu rahoitusta Palkansaajasäätiöltä, Kuluttajaosuustoiminnan säätiöltä ja Riihi säätiöltä.